НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 49-354-04-8
Дата 05 / 06 2023 г.

1477

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЪТРЕШНА
СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, правим следните мотивирани изменения и допълнения в приетия на първо гласуване на 14.12.2022 г. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи, № 49-302-01-17, внесен от Министерски съвет на 13.04.2022:

1. В §6 се правят следните изменения и допълнения:
1. в т.1 след думите “ал. 1“ се добавят думите “т. 3 и “
2. Създава се нова алинея 9 със следния текст:
"(9) Обстоятелството, че постоянният адрес на лицето не отговаря на условията да бъде част от Националния класификатор на настоящите и постоянните адреси по чл. 89, ал. 7 от Закона за гражданската регистрация, не е основание за отказ за издаване на документ за самоличност."

2. В § 8 се добавя т. 3:
3. В ал. 4 се добавя т. 3 със следния текст:
“3. Криптографски ключове за удостоверяване на присъствие чрез електронно прочитане на електронния носител, за чието използване не се изисква въвеждане на допълнителна информация от страна на лицето.“

3. Създава се нов параграф §9а със следните текст:
“§9а. В чл. 23 се създава ал. 5 със следния текст:
(5) Министърът на вътрешните работи създава възможност гражданите да представят личната си карта чрез мобилно устройство. Представянето чрез мобилно устройство по този начин на територията на страната се смята за представяне на оригиналния документ.”

3. В § 10, след думите “ал. 2” се добавят думите “т. 1 и ”

4. § 11 се отменя

5. Създава се нов параграф 13а със следния текст:
“§ 13а. В чл. 45, ал. 1 накрая се добавят думите “или от един от тях, ако представят нотариално заверена декларация за съгласие от другия или ако другият е потвърдил съгласието си по електронен път по един от следните начини:
1. с квалифициран електронен подпис чрез системата за сигурно електронно връчване по чл. 26, ал. 2 от Закона за електронното управление преди подаването на заявлението, като в този случай в заявлението се посочва входящия номер, получен от системата за сигурно електронно връчване
2. чрез система за електронни административни услуги, по ред, определен от министъра на вътрешните работи”

6. В §16 се правят следните изменения и допълнения:
1. Настоящата т. 1 става т. 2, като настоящата т. 2 се отменя
2. Създава се нова т. 1 със следния текст:
“1. В ал. 6 думите “и при” се заменят със запетая и думата “при”, а след думите “10 дни” се добавят думите ‘и при експресна услуга - до 3 дни”
3. Ал. 8 се отменя.

7. Създава се нов параграф 23а със следния текст:
“§ 23а. Навсякъде в закона думите "по постоянния адрес на лицето" се заличават"

8. Създава се нов параграф 25а със следния текст:
“§ 25а. В Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59 и 85 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г., бр. 30, 33, 69 и 108 от 2006 г., бр. 51, 59 и 97 от 2007 г., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г., бр. 10, 33, 39, 60 и 77 от 2011 г., бр. 19, 54 и 77 от 2012 г., бр. 17 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 81 от 2015 г., бр. 76 и 101 от 2016 г., бр. 63 и 101 от 2017 г., бр. 20 и 38 от 2018 г., бр. 83 и 94 от 2019 г., бр. 13 и 109 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 25 и 51 от 2022 г.) навсякъде думите “точния му адрес” се заличават, думата “местоработата” се заличава, а след думата “чужденец” се добавят думите “личен номер на чужденец или личен номер, ако такъв е наличен” и запетая.

9. Параграф 9а влиза в сила на 01.01.2025 г.

МОТИВИ

С предложените изменения се намалява обхвата на данните, които се събират със заявленията за лични документи, когато тези данни вече са достъпни за МВР в регистъра на населението (град на раждане, данни на родители).

Премахва се изискването за подаване на заявлението за подновяване на личен документ по постоянен адрес - и към момента няма технологични причини за това ограничение, а преминаването към централизиран модел на издаване на лични документи допълнително ще обезсмисли това ограничение. В същото време то въвежда сериозна тежест за лица, които имат (деклариран или не) настоящ адрес и постоянен адрес в различни населени места.

Предвижда се и отпадането на нуждата от присъствие и на двамата родители при издаване на задграничен паспорт на непълнолетни лица. Настоящата разпоредба създава тежест за семействата. В същото време, поради пропуски в работата на гранична полиция, видими вкл. от скорошни събития, действащото изискване за съгласието и на двамата родители при напускане на страната, не винаги е достатъчна гаранция. Поради тези причини с измененията се предлага възможност за заявяване на паспорт от един родител, но с нотариално заверена декларация от другия или с предварително съгласие, изпратено по електронен път и подписано с квалифициран електронен подпис.

Предвижда се и възможността за издаване на лични документи на лицата, чиито постоянни адреси са заличени от Националния класификатор на настоящите и постоянните адреси. В момента МВР отказва издаване на такива документи, като това засяга правата на над 65 хиляди лица по данни на ГД ГРАО.

Отпадането на параграф 11 е мотивирано с невъзможността на лицата да получат информация кога настъпва вписването в Национална база данни "Население" и задължението на администрацията да извърши такова вписване незабавно (или едновременно) с издаването на удостоверението за българско гражданство.

Предвижда се добавяне на данни (криптографски ключове) в електронния носител на информация, чрез които лицата да могат да удостоверят присъствие след електронно прочитане без да се изисква въвеждането на кодове и пароли. Това представлява различна функционалност от тази за електронна идентификация, която е неприсъствена и се постига технологично чрез стандартизиран за цялата страна PIN по подразбиране, който приложенията могат да използват, за да поискат полагане на електронен подпис (в техническия смисъл), с което да удостоверят присъствие на лицето. Приложението на такава функционалност е напр. в здравната система, където удостоверяването на присъствие е ключов компонент при регистрирани на здравноосигурителни събития.

Предвидените хипотези за ускорена (експресна) услуга за издаване на СУМПС се заменят с обща възможност за експресна услуга, като с подзаконов акт следва МВР да определи таксите за тази услуга в различните хипотези.

В Закона за административните нарушения и наказания се премахва изискването за адреса на нарушителя от реквизитите на актовете за установяване на административни нарушения с цел функционална еквивалентност на СУМПС с личната карта за нуждите на актосъставянето, което беше посочено в дебата на първо гласуване (в СУМПС няма постоянен адрес и не е целесъобразно да бъде добавян и съответно преписван в АУАН от служителите на пътна полиция, тъй като връчването се извършва по постоянен адрес така или иначе, който е наличен на органите служебно). В същия закон отпада и местоработата, която при нужда може да бъде събрана служебно от НАП, а освен ЕГН се добавят и личен номер и личен номер на чужденец, което се случва реално в такива случаи и в момента.

Предлага се и съвременна възможност за представяне на личната карта чрез мобилно устройство като алтернатива на физическата карта, на територията на страната. Даден срок от година и половина за реализирането на тази възможност. Такава практика се въвежда в редица страни (напр. Гърция) и улеснява гражданите. СУМПС е изключено от предложението, за да не се създава паралелен режим с този, предвиден в проекта на директива на ЕС за въвеждане на електронни свидетелства за управление.

Вносители:

X

Божидар Божанов